

Script: The contents of Freedom of Religion or Belief – protection from discrimination

**ආගම අදාළීමට හා විශ්වාසයන් දැරීමට ඇති අයිතියට
අභ්‍යාලන් වන දෑ - වෙනස්කොට සැලකීමෙන් ආරක්ෂාවේම**

වෙනස් කොට සැලකීමෙන් ආරක්ෂාව වීම සඳහා ඇති අයිතිය, ආගම අදාළීමට සහ විශ්වාස දැරීමට ඇති අය අයිතිය සම්පූර්ණ පෙළ සම්බන්ධ අයිතිවාසිකමක් වනවා.

ආගම හෝ විශ්වාස අභ්‍යාලන, රාජ්‍යයන් විසින් කිසිදු පදනමක් මත පුද්ගලයන්ට වෙනස් කොට නොසැලිය යුතුය යන්න ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් තීතියේ ඇති විස්ක ප්‍රධානතම රිතියක් වනවා. සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතියේ දෙවැනි වගන්තියේ සහ මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශයේ මෙම අයිතිවාසිකම විස්තර කර තිබෙනවා.

සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතියේ දෙවැනි වගන්තිය, 1 පේදය

විරෝධාන සම්මුතියට පාර්ශ්වවිකරාවනු වන සෑම රාජ්‍යයක්ම තම තුම් පුද්ගලය තුළ සිටින සියලුම පුද්ගලයින්ගේ ජාතිය, ව්‍යුත්තාය, ස්ත්‍රීප්‍රරෘෂණාවය, භාෂාව, ආගම, දේශපාලන හෝ වෙනත් මතයක්, ජාතික හෝ සමාජ සම්භාවය, දේපළ, උපත හෝ වෙනත් තත්ත්වය නොතකා කිසිදු ආකාරයක වෙනසකින් තොරව විරෝධාන ගිවිසුමේ පිළිගත් අයිතිවාසිකම්වලට ගරු කිරීම සහ සහතික කිරීම සිදු කළයුතු වේ.

ව් කියන්නේ ආගම හෝ විශ්වාසය පදනම් කරගෙන පුද්ගලයකට වෙනස් ආකාරයක සැලකීමක් සිදුකිරීම තහනම් කර තිබෙනවා. වෙනස්කොට සැලකීම් මත පහවා ඇති තහනම බලහන්කාරයට ලක් ලක්කිරීම මත පහවා ඇති තහනමට සමානයි. ව් කියන්නේ රාජ්‍යය තමන්ගේ කිය හරහා පුද්ගලයින්ට වෙනස්කොට සැලකීමෙන් වැළැකිය යුතු වන්න දේම සමාජය තුළ වෙනස්කොට සැලකීම් වැළැක්වීමටත්, නැවැත්වීමටත් ක්‍රියාත්මක වීම ක්‍රියාත්මක රාජ්‍යට නියම වී තිබෙනවා.

කෙසේ නමුත් සෑම ආගමික සහ විශ්වාස කණ්ඩායමක ම සාමාජිකයින්ට වැඩිපුර ම අන් විදින්හාට සිදුවේ ඇති උග්‍රීලාංඡනය සහ වැඩිපුරම විල්ල වී ඇති බලපෑම, වෙනස්කොට සැලකීම් විය හැකියි.

ස්විචනයෙන් යුදෙවී ආගමිකයකට රැකියාවක් බඟාදීමට ඇති ඉඩ 26% කින් අඩු බවත් මුස්ලිම් ආගමිකයකට රැකියාවක් බඟාදීමට ඇති ඉඩ 30% කින් අඩු බවත් පර්යේෂකයින් විසින් සොයාගෙන තිබෙනවා. කුරුසාය නැතිනම් නිශාබය වැනි ආගමක සංකේත සේවාස්ථානයේ පැළඳ සිටීම කාර්යයමන්වලයට තහනම් කිරීම සේවායේජකය විසින් කළ යුතුද සහ විසේ කිරීම වෙනස්කොට සැලකීමක් වන්නේ කවර අවස්ථාවල ද යහ ප්‍රශ්නය ද වැදගත් වනවා. මේ කාරණය යුරෝපීය අධිකරණ සහ වික්සත් පාතින්ගේ මානව හිමිකම් හා කම්ටුවට අවස්ථා ගණනාවක දී ඉස්මතු කර තිබෙනවා.

වෙනස් කොට සැලකීම විවිධාකාරයෙන් සිදු වන්නට පුළුවනි. ඇතැම් අවස්ථාවල විය සිදුවන්නේ රාජ්‍ය විසින් අනෙකුත් ආගමිකයට වඩා වික් ආගමිකට පමණක් අනිසිස අනුග්‍රහයක් දැක්වීම තුළින්. රාජයේ අරමුදල් විවිධ කණ්ඩායම්වලට වන් කිරීමේද වෙනස්කොට සැලකීම මේට උදාහරණයක් වනවා. ඇතැම් අවස්ථාවලදී මෙවැනි වෙනස්කොට සැලකීම් ඉතාමත් බරපතල වනවා. විවිධ පුද්ගලයින්ගේ අයිතිවාසිකම් අහිම් වී යනවා. ඇතැම් පුද්ගල කණ්ඩායම්වලට නෙතික අනන්තතාවය සඳහා නැතිනම්

වහ්දනාමාන කිරීමට ස්ථාන ඉදි කරගැනීම සඳහා ඇති අයිතිය අනිම් කිරීම උදාහරණ වශයෙන් සලකන්න පුළුවනි. ආගම හෝ විශ්වාසය පදනම් කරගෙනගෙන රජයෙන් සිදුවන වෙනස්කොට සැලකීම් බලපාන්නේ ආගමික ක්‍රියාකාරකම්වලට පමණක් නොවේ. විය විවාහය දරුවන්ගේ හාරකාර්ත්වය හෝ රැකියා, නිවාස, සුබසාධන සේවා හෝ යුත්ත්තිය කර ප්‍රවේශ වීම වැනි පිටිතයේ සෑම පැතිකඩකටම බලපෑමට හැකියි.

බොහෝ රටවුව්වල පුද්ගලයින්ගේ හැඳුනුම්පතේ ඔවුන්ගේ ආගම සඳහන් කර තිබෙනවා. මේ හේතුවෙන් තමන්ගේ හැඳුනුම්පත් ඉදිරිපත් කරන සෑම අවස්ථාවකදීම වෙනස්කොට සැලකීමට ලක් වීමේ අවදුනමට පුළුවතර කන්ඩායම් මුහුණා දෙනවා.

ඉන්දුනීසියාවේ ඇතැම් පුද්ගලවල වාසර කරන හින්දු හක්තිකයින්ට තමන්ගේ විවාහ හෝ උපත් ලියාපදිංචි කිරීම් සඳහා බොහෝ දුර ස්ථාන කර ගමන් කිරීමට සිදුව ඇත්තේ ඔවුන්ගේ පුද්ගලවල නිලධාරීන් එවා ලියාපදිංචි කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කරන නිසාවෙන්. ඒ වගේම දේශීවස්ථාන ඉදිකිරීම හෝ අලුත්වැඩියා කිරීමේදී ඒ සඳහා අවසර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක හක්තිකයින් ප්‍රශ්නවලට මුහුණා දෙනවා. රටේ ජාතික අධිකරණයෙන් ක්‍රියාත්මක හක්තිකයින්ට වාසිසහගත වන අන්දමෙන් නැවත නැවතත් තීන්දු ලබා දී ඇතත් ප්‍රවණ්ඩ අන්තවාදී කන්ඩායම්වලට ඇති බිඟ හේතුවෙන් ප්‍රාදේශීය නිල්ධාරීන් මෙම තීන්දු නොසලකා හරිනවා.

පාකිස්ථානයේ පවතින වෙනස්කොට සලකන්නා වූ නීති හේතුවෙන් අනුමදියාවරුන්ට තමන්ගේ ආගම දේශීනා කිරීම, ප්‍රවාරය කිරීම හෝ ආගමික ලිපිලේඛන බෙදා හැරීම අපරාධ වරදක් වන අතර ඔවුන්ට ජන්දාය ලබා දීමේ අයිතිය ද අනිම් කර තිබෙනවා.

කෙන්යාවේ තුස්තවාදයට විරෝධව සිදුවන සටනේ ප්‍රතිව්‍යුතුක් වශයෙන් ආරක්ෂක නිලධාරීන් විසින් මුස්ලිම් හක්තිකයින් සාම්ප්‍රදායික ඉලක්ක කිරීම සහ ඔවුන්ට දැඩුවම් පැමිණුවීම පුළුව්ව ව්‍යසන්ත වී ඇති බව මානව නීතිකම් සංවිධාන පවසනවා. විශේෂයෙන්ම අන්තර්ගත් ප්‍රතික්ෂා මෙය අන්තර්ගත් ගැනීම, වදහිංසා පැමිණුවීම, මරා දැමීම හා අතුරුදුන් කරවීම සිදු වන බවට වාර්තා වන නමුත් රජය මෙම වේද්දනා ප්‍රතික්ෂේප කරනවා.

මියන්මාරයේ ගම්මාන 22 ක බොඳේ නීක්ෂණ් වීම පුද්ගලය මුස්ලිම්වරුන්ගේ තොර කළාපයක් වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත්කර වීම ගම්මානවලට ඇතුළුවීම හෝ විහි රාජ්‍ය ගතකිරීම මුස්ලිම්වරුන්ට තහනම් කරන, ගම්මාසීන්ට මුස්ලිම්වරුන් සම්බන්ධිත විවාහවීම තහනම් කරන, සහ වෙට් අදහස් පතුරුවන නීවේදන ප්‍රවරු පළකර තිබෙනවා. මෙය නැවැන්වීමට බුද්ධිමත් විසින් කිසිවක් කර නැහැ.

බොහෝ අවස්ථාවලදී පුද්ගලයින්ට විරුද්ධව වෙනස්කොට සලකන්නේ විකකට වඩා වැඩි හේතු සංඛ්‍යාවක් මතයි. උදාහරණ වශයෙන්, ආගම මෙන්ම ජනවර්ගය, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය, හෝ පන්තිය පැනම් කරගෙන පුද්ගලයින්ට වෙනස්කොට සලකන්නට ඉඩ තිබෙනවා. මානව නීතිකම් සම්බන්ධයෙන් කතා කිරීමේදී මෙය හඳුන්වන්නේ අන්තර්ශේෂනය වන වෙනස්කොට සැලකීම් වශයෙනුයි. මේ හේතුවෙන් කාඩ්තාවන්, ස්වදේශීක ජනතාව, ජනවාර්ගික සුලතර, විශ්වාස දැරීමේ අයිතිවාසිකම් උදාහරණ වශයෙන් පාත්‍රතාවයක් දක්වනවා.

අන්තර්ශේෂනයවන වෙනස්කොට සැලකීම් සඳහා අපි ඉන්දියාවෙන් උදාහරණයක් ගෙන බලමු.

හින්දු කුල තුමය කියන්නේ ඉහළ සහ පහළ කුලවලවලට පුද්ගලයින් බෙදා වෙත් කරන ස්ථීර පන්ති පද්ධතියකටයි. පාලිත් වැනි කුල පහළ කුල වශයෙන් සලකනවා. බොහෝවීට මෙම පාලිත්වරුන් අතිශයින්ම දුරි, ඉතාමත් බරපතල සමාජ සහ ආර්ථික වෙනස්කොට සැලකීම්වලට මුහුණා දෙන ජන කොටසක්. මෙම කුල තුමය හින්දු ආගමෙන් පැන නගින්නක් වුවත් විය සමස්ත ඉන්දියානු සමාජ තුමල කිලු බැස ඇති අතර සියලුම ආගමිකවලට අයත් පුද්ගලයින් තමන් යම් යම් කුලවලට අයත් බව

සලකනවා. උඩාහරණයක් වශයෙන් බොහෝ ඉන්දියානු ක්‍රිස්තියාති හක්තිකයන් සහ මූස්ලිම්වරුන් දාලිත් සම්හවයක් සහිත පුද්ගලයින් වනවා.

ඉන්දියාවට නිදහස ලැබුණු පසු රජය කුල ක්‍රමය තහනම් කර, කුලය පදනම් කරගෙන සිදුවන වෙනස්කොට සැලකීම් වැළැක්වීම සඳහා ප්‍රතිඵ්‍යාපන ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදෙනු ලබවා. මේ ක්‍රමවේදය යටතේ රජයේ රැකියාවලින් යම් කේටුවක් සහ රජයේ උසස් අධ්‍යාපන ආයතනවල යම්කිසි ස්ථාන සංඛ්‍යාවක් දාලිත්වරුන්ට නිමිකරදීමට සහ ඔවුන්ට යම් සුහාසාධන ප්‍රතිලාභ බ්‍රඟ්‍යාමට කටයුතු කර තිබෙනවා. කෙනෙකුට මෙය හොඳ දෙයක් කියා සිතෙන්නට ප්‍රතිච්‍රිත කෙසේ නමුත් මේ ප්‍රතිලාභ ලැබෙන්නේ නින්දු දාලිත් සම්හවයක් සහිත සික් ආගමිකයින්ට සහ බෝද්ධාගම්කයන්ට පමණයි. දාලිත් සම්හවයක් සහිත ක්‍රිස්තියාති සහ මූස්ලිම්වරුන්ට මේ ප්‍රතිලාභ නිමිවන්නේ නැහැ.

ඔවුන්ගේ කුලය හේතුවෙන් මෙන්ම සුළුතර ආගමකට ආයත්වීම හේතුවෙන් ක්‍රිස්තියාති සහ මූස්ලිම් දාලිත්වරුන් ප්‍රජාව තුළ වෙනස්කොට සැලකීමට ලක් වනවා. ඒ වාගේම, ඔවුන්ගේ ආගම පදනම් කරගෙන රජය විසින් ද ඔවුන් වෙනස්කොට සැලකීමට ලක් කරනවා. මෙය ක්‍රිස්තියාති සහ මූස්ලිම් දාලිත්වරුන්ගේ ආර්ථික හා සමාජ සංවර්ධනය මත බ්‍රාහ්මණී ව්‍යුත්ල කරනවා.

සාරාංශයක් ලෙස කියනවානම්, ආගම හෝ විශ්වාසය මත පදනම්ව පුද්ගලයින්ට වෙනස්කොට සැලකීම සඳහා රාජ්‍යයන්ට අවසර නැහැ. ඒ වාගේම සමාජය තුළ වෙනස්කොට සැලකීම වැළැක්වීමට සහ නැවැත්වීමට කාර්යක්ෂම ලෙස ක්‍රියාත්මකවීම තුළින් ජනතාව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ඔවුන්ට වගකීමක් තිබෙනවා.

වෙනස්කොට සැලකීම් විවිධ ස්වර්ශපවලින් සිදුවිය හැකි අතර විය ඒවිතයේ සංම පැනිකඩිකට ම බලපානවා. බොහෝ අවස්ථාවල, ආගම සහ විශ්වාස ද අනුලෑව බහුවිධ්‍යත් අන්තර්පේදනය වන්නා වූත් හේතු මත පුද්ගලයින් වෙනස් කොට සැලකීමට ලක් වනවා.

මේ සම්බන්ධයෙන් සඳහන් වන මානව නිමිකම් ගේඛන ද ඇතුළුව, වෙනස්කොට සැලකීමෙන් ආරක්ෂාවීම සම්බන්ධයෙන් වැඩි විස්තර, වෙබ් අධ්‍යාපනයේ අභිජනනය ප්‍රහානු ද්‍රව්‍ය විමුණ් ඔබට සොයාගත හැකි වේවි.